

P6_TA(2009)0044

Energoefektivitātes paaugstināšana ar informācijas un sakaru tehnoloģijām

Eiropas Parlamenta 2009. gada 4. februāra rezolūcija par energoefektivitātes paaugstināšanu ar informācijas un sakaru tehnoloģijām

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 13. maija paziņojumu „Energoefektivitātes paaugstināšana ar informācijas un sakaru tehnoloģijām” (COM(2008)0241),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 23. janvāra paziņojumu „20 un 20 līdz 2020. gadam. Eiropas Iespējas saistībā ar klimata pārmaiņām” (COM(2008)0030),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada septembrī pasūtīto pētījumu par informācijas un sakaru tehnoloģiju ietekmi uz energoefektivitāti,
- ņemot vērā Eiropadomes Prezidentūras 2007. gada 8.–9. marta secinājumus, jo īpaši Eiropadomes Rīcības plānu (2007.–2009. gads) - Eiropas enerģētikas politika,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Direktīvu 2002/91/EK par ēku energoefektivitāti¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. aprīļa Direktīvu 2006/32/EK par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 15. janvāra Regulu (EK) Nr. 106/2008 par biroja iekārtu energoefektivitātes marķēšanas programmu (pārstrādāta redakcija)³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 6. jūlija Direktīvu 2005/32/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības attiecībā uz enerģiju patērējošiem ražojumiem⁴,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 24. oktobra Lēmumu Nr. 1639/2006/EK, ar ko izveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (2007. līdz 2013. gads)⁵,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Lēmumu Nr. 1982/2006/EK attiecībā uz Eiropas Kopienas septīto pētniecības pamatprogrammu pētniecības, tehnoloģiju izstrādes un demonstrācijas pasākumiem (2007.–2013. gadam)⁶,

¹ OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp.

² OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.

³ OV L 39, 13.2.2008., 1. lpp.

⁴ OV L 191, 22.7.2005., 29. lpp.

⁵ OV L 310, 9.11.2006., 15. lpp.

⁶ OV L 412, 30.12.2006., 1. lpp.

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulu (EK) Nr. 683/2008 par Eiropas satelītu radionavigācijas programmu (EGNOS un Galileo) turpmāku īstenošanu¹,
 - ņemot vērā 2008. gada 9. jūlija rezolūciju par Eiropas energotehnoloģiju stratēģisko plānu²,
 - ņemot vērā 2008. gada 31. janvāra rezolūciju par energoefektivitātes rīcības plānu: potenciāla īstenošana³,
 - ņemot vērā 2008. gada 15. janvāra rezolūciju par CARS 21: konkurētspējīgas autobūves nozares tiesisko regulējumu⁴,
 - ņemot vērā 2006. gada 14. decembra rezolūciju par Eiropas stratēģiju ilgtspējīgai, konkurētspējīgai un drošai enerģijai — Zaļo grāmatu⁵,
 - ņemot vērā 2006. gada 1. jūnija rezolūciju par energoefektivitāti vai kā ar ierobežotiem resursiem sasniegt labāku rezultātu — Zaļo grāmatu⁶,
 - ņemot vērā 2006. gada 14. marta rezolūciju par Eiropas informācijas sabiedrību izaugsmei un nodarbinātībai⁷,
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu,
- A. tā kā ES ir noteikusi mērķi līdz 2020. gadam samazināt siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas vismaz par 20 % un no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūt 20 % no visas enerģijas, un tā kā tā arī ir pievērsusi savus centienus tam, lai tajā pašā laikā posmā par 20 % panāktu energoefektivitātes uzlabojumus;
- B. tā kā ir aprēķināts, ka, izmantojot informācijas un sakaru tehnoloģijas (IST), katru gadu varētu ietaupīt vairāk nekā 50 miljonus tonnu CO₂;
- C. tā kā minētie mērķi ir jāpanāk, nemazinot ES ekonomikas konkurētspēju un ilgtspējību;
- D. tā kā ES ir noteikusi mērķi līdz 2010. gadam kļūt par konkurētspējīgāko uz zināšanām balstīto ekonomiku un tā kā ekonomikas konkurētspēja lielā mērā ir atkarīga no energoefektivitātes un IST izmantošanas;
- E. tā kā energoefektivitātes uzlabošana ir viens no ekonomiskākajiem paņēmieniem siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanai un tā kā energoefektivitātei ir tieša ietekme uz ietaupījumiem patērētājiem;
- F. tā kā IST ir izšķiroša loma energoefektivitātes uzlabošanā (jo īpaši, izmantojot "gudros" tīklus un "gudrās" mājas un tehnoloģiski uzlabojot ražošanas procesus energoietilpīgās nozarēs), kā arī ņemot vērā intelektisko transporta sistēmu sniegto iespēju ietaupīt

¹ OV L 196, 24.7.2008., 1. lpp.

² Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0354.

³ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0033.

⁴ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0007.

⁵ OV C 317 E, 23.12.2006., 876. lpp.

⁶ OV C 298 E, 8.12.2006., 273. lpp.

⁷ OV C 291 E, 30.11.2006., 133. lpp.

rūpniecībā un transporta nozarē;

- G. tā kā IST nozare pašlaik rada 2 % no CO₂ kopējā emisijas daudzuma pasaulē un tā kā nozarē ir iespējas ne tikai samazināt tajā radīto CO₂ emisijas apjomu, bet turklāt arī izstrādāt novatoriskus un energoefektīvākus lietojumus ekonomikai kopumā;
- H. tā kā ir jāievēro tehnoloģijas neitralitātes princips, lai nodrošinātu visu to tehnoloģiju pieejamību, kuras pamatojas uz IST, ar kurām ES varētu palīdzēt panākt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas mērķus;
- I. tā kā IST nozare piedāvā rīkus, kuriem ir būtiska nozīme jebkuras sistēmas veikspējas pārraudzībā, salīdzinot sistēmas veikspēju ar sistēmas patērēto enerģiju;
- J. tā kā jau ir vairākas ES programmas un iniciatīvas, kas atbalsta IST pētniecību un jauninājumus enerģijas jomās (Septītā pētniecības pamatprogramma pētniecībai un tehnoloģijas izstrādei, IST politikas atbalsta programma un Eiropas darbības programma saprātīgai enerģijai); tā kā nodokļu atvieglojumi un atbilstoši valsts atbalsta instrumenti arī sniedz finansiālu pamatu un stimulu saprātīgiem energoefektivitātes risinājumiem;
- K. tā kā ražošanas nozarei un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) ir būtiska nozīme energoefektivitātes palielināšanā, izmantojot IST un jauninājumus,
 - 1. aicina Komisiju un dalībvalstis censties uzlabot izpratni, piemēram izmantojot demonstrācijas projektus, par IST nozīmi energoefektivitātes uzlabošanā ES ekonomikā kā par tās virzītājspēkiem, kas ir ražošanas palielināšanas un izaugsmes pamatā un nodrošina konkurētspēju, ilgtspējīgu attīstību un ES pilsoņu dzīves kvalitātes uzlabošanu;
 - 2. iesaka nākamajām Padomes prezidentvalstīm savu pilnvaru termiņā par vienu no turpmākajām prioritātēm noteikt jautājumu par IST un to nozīmi, cīnoties pret klimata pārmaiņām un pielāgojoties tām;
 - 3. aicina Komisiju un dalībvalstis censties saskaņot ar energoefektivitāti saistītus kritērijus, paņēmienus un izmaiņas tiesību aktos un pieņemt holistisku pieeju, cenšoties panākt, lai dalībvalstis domātu nevis tikai par komponentiem, bet par sistēmām kopumā (piemēram, par “gudrajām” mājām); mudina Komisiju apsvērt, vai pamatnostādņēs par ietekmes novērtējumiem nebūtu jāietver novērtējums par iespējamo enerģijas ietaupījumu, kas gūts, izmantojot uz IST balstītus risinājumus;
 - 4. aicina dalībvalstis, kuras vēl nav izstrādājušas videi draudzīgu stratēģiju, kas pamatojas uz IT/IST un spēj dot ieguldījumu, lai panāktu CO₂ emisijas nozīmīgu samazinājumu ES, izstrādāt šādu stratēģiju;
 - 5. aicina dalībvalstis plašāk izmantot „zaļā iepirkuma” priekšrocības, lai mudinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējus izmantot IST risinājumus, kuri var kalpot par paraugu energoefektīvu risinājumu veicināšanā; aicina valsts sektoru, sākot ar ES iestādēm, cik vien iespējams izmantot bezpapīru biroja politikas, dokumentu pārvaldību, e-pārvaldību, e-administrāciju, teledarbu un video un telekonferences; mudina Komisiju uzņemties vadību un izstrādāt rīcības plānu, kā samazināt enerģijas patēriņu ES iestādēs;
 - 6. uzsver, ka ikvienā lēmumu pieņemšanas līmenī rīcībai ir jābūt enerģiskākai, lai varētu izmantot visus pieejamos finanšu līdzekļus (piemēram, ES Septīto pētniecības

pamatprogrammu, ES konkurētspējas un jauninājumu programmu, atbilstīgas darbības programmas, ko atbalsta kohēzijas politika, kā arī valsts un reģionālās programmas), kuri nepieciešami tādu jaunu, uz IST balstītu tehnoloģisku risinājumu izvēšanai, ar kuriem veicina energoefektivitāti; arī aicina Komisiju prasīt, ka vismaz 5 % no struktūrfondiem, izmanto pašreizējo ēku energoefektivitātes uzlabošanai;

7. aicina Komisiju atbalstīt sistemātisku pieeju attiecībā uz "gudriem" IST risinājumiem, īpaši uzsverot zemākas emisijas nozīmi pilsētu attīstībā, jo īpaši izveidojot "gudrās" mājas, ielu apgaismojumu, "gudros" pārvades un sadales tīklus un reālajā laikā organizējot transporta kustību, kā arī visu informācijas un sakaru sistēmu;
8. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt finanšu iniciatīvu izmantošanu „viedā tīkla tehnoloģijām”; arī aicina dalībvalstis veicināt jaunāko attālās uzrādes tehnoloģiju izmantošanu, ar kurām varēs samazināt enerģijas zudumu, lielākajos infrastruktūras objektos konstatējot enerģijas noplūdes un bloķēšanas gadījumus vai citas problēmas;
9. aicina ES un tās dalībvalstis veicināt datorizētu un uz IST balstītu metožu pārbaudes, validāciju, ieviešanu un turpmāku izplatīšanu, lai, sadarbojoties ar rūpniecības nozares pārstāvjiem, patērētājiem, iestādēm, augstskolām un pētniecības iestādēm, uzlabotu energoefektivitāti, it īpaši — elektrotīklu, energoefektīvu ēku, viedā apgaismojuma, rūpniecības procesa automatizāciju, virtualizāciju, dematerializāciju, reālu darba braucienu aizstāšanu ar telekonferencēm un videokonferencēm;
10. aicina dalībvalstis izmantot IST iespējas, lai veidotu jaunus uzņēmējdarbības modeļus, galvenokārt, enerģijas tirgū un enerģijas elektroniskā tirdzniecībā, kā arī visā ekonomikas nozarē, lai sekmētu videi nekaitīgus jauninājumus un uzņēmējdarbību;
11. mudina dalībvalstis, kuras vēl nav izstrādājušas atbilstošas iniciatīvas 2006. gadā pieņemto prasību īstenošanai, kas noteiktas Direktīvā 2006/32/EK saistībā ar inteligēnto elektroenerģijas skaitītāju uzstādīšanu uzņēmumos, sabiedrisko pakalpojumu iestādēs un mājsaimniecībās, to darīt, cik vien ātri tas ir iespējams; šajā nolūkā aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka ieguldījumi patērētājiem domātās automatizētās IST (inteliģentā mērīšana un enerģijas pieprasījuma pārskats reālajā laikā, tostarp attiecībā uz mājsaimniecībām) šādām IST tiek īstenoti 100 % apmērā līdz 2019. gadam;
12. aicina Komisiju, dalībvalstis, kā arī reģionālās un vietējās iestādes veikt būtiskus ieguldījumus decentralizētās ražošanas sistēmās (tostarp siltuma un enerģijas apvienotas ražošanas izmantošana, hibridizējot tādus atjaunojamus avotus kā saules enerģijas tehnoloģijas un uzsverot gan saules enerģijas uztveršanas intelektiskās tehnoloģijas, gan vēja enerģijas tehnoloģijas), kurās izmanto IST, kā arī grozīt EK un dalībvalstu tiesību aktus, ja tas ir nepieciešams; aicina Komisiju, dalībvalstis, reģionālās un vietējās iestādes vienmēr izskatīt jautājumu par IST kopā ar jautājumu par decentralizētu enerģijas ražošanu un piegādi;
13. aicina dalībvalstis radīt labākus nosacījumus IST izmantošanai energoietilpīgās nozarēs un it īpaši celtniecības nozarē (piem., ražošanas līnijās izvēršot uzlabotas uzraudzības un kontroles iegultās tehnoloģijas), jo 10 % no globālās CO₂ emisijas rada celtniecības materiālu ražotāji;
14. aicina Komisiju un dalībvalstis arī pievērst uzmanību dzīvojamo namu un citu ēku energoefektivitātei, jo 40 % no kopējā enerģijas izmantojuma attiecas uz ēku sektoru; šajā

sakarā aicina izstrādāt labākus nosacījumus IST izmantošanai „gudrajām” mājām; mudina dalībvalstis noteikt atvieglojumus par ilgstoši ekspluatētu ēku atjaunošanu un energoefektīvu (pasīvu) ēku, kā arī tādu ēku celtniecību, kuras nerada nekādu emisiju;

15. atzinīgi vērtē konsultāciju un partnerības procesa par IST uzsākšanu; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt ciešāku sadarbību starp visiem partneriem celtniecībā, energoefektivitātes un IST nozarē, jo īpaši, izmantojot kopīgas tehnoloģiju ierosmes (KTI), piemēram, KTI *Artemis* un energoefektīvu ēku kopīga tehnoloģiju ierosme (E2B KTI); visiem partneriem būtu kopīgi jāizstrādā atklātas normas un standarti, lai pārliecinātos, vai dažādas tehnoloģijas ir saderīgas;
16. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt aktīvu atbalstu pētniecībai un tehnoloģiju izstrādei saistībā ar jaunām IST tehnoloģijām, it īpaši mikroelektronikas un nanoelektronikas, kā arī jaunajām kvantu un fotonikas tehnoloģijām, un lietojumiem, kuriem ir lielas iespējas nodrošināt energoefektivitāti;
17. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt aktīvu atbalstu pētniecībai un tehnoloģiju izstrādei un demonstrēšanai saistībā ar apgaismes tehnoloģijām un inteligētiem apgaismes lietojumiem, lai stingrāk veicinātu energoefektīvāku apgaismes ierīču ieviešanu gan telpās, gan sabiedriskās vietās ārpus telpām, īpašu uzmanību pievēršot augsti efektīvām gaismas diodēm (*LED*); mudina Komisiju un dalībvalstis veicināt ne tikai komponentu, bet arī apgaismes sistēmu izpēti;
18. aicina Komisiju un dalībvalstis sākt izpētīt *Galileo* satelītu navigācijas sistēmas potenciālu, lai nodrošinātu šīs sistēmas pēc iespējas plašāku izmantošanu apvienojumā ar IST transporta jomā, jo īpaši satiksmes plūsmas pārvaldībā un organizēšanā, kā arī lai iegūtu informāciju reālajā laikā par preču un personu pārvietošanos un optimizētu maršruta un transporta līdzekļa izvēli;
19. aicina dalībvalstis sadarboties valsts un vietējā līmenī, koordinējot un risinot jautājumus saistībā ar energoefektīvu mobilitāti un videi nekaitīgu mobilitāti, kura pamatojas uz IST tehnoloģiju piedāvātajiem risinājumiem (piemēram, privātā transporta optimizācija, viedā loģistika, energoefektīvi transportlīdzekļi, satiksmes plūsmas uzraudzība, plānošana un simulācija), lai nodrošinātu sadarbību, zemākas izmaksas un lielāku ietekmi; aicina dalībvalstis atbalstīt standartizācijas iestāžu darbu viedajām transporta sistēmām paredzēto Eiropas un pasaules standartu noteikšanā;
20. aicina dalībvalstis sākt programmas un iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot pašreizējo transportlīdzekļu emisiju rādītājus, jo īpaši izmantojot uzlabotus IST risinājumus, lai pārveidotu emisijas kontroles sistēmas, un izvēršot reāllaika uzraudzības mobilās platformas;
21. mudina dalībvalstis veicināt informācijas kampaņas, kuru mērķis ir ietekmēt sabiedrības uzvedību saistībā ar enerģijas taupīšanu, kā arī veicināt autovadītāju apmācību, lai sniegtu viņiem zināšanas par to, kā vadot transportlīdzekli, taupīt enerģiju; šajā sakarā īpaši svarīgi ir sākt izmēģinājumu programmas, lai demonstrētu paraugprakses īstenošanu transporta nozarē, it īpaši IST risinājumu ar pievienoto vērtību ieviešanu pašreizējās tehnoloģijās vietējā līmenī;
22. aicina Komisiju publicēt labākās pieredzes pamatnostādnes vietējām iestādēm attiecībā uz energoefektivitātes risinājumiem satiksmes plūsmas pārvaldībā un sadarboties ar nozares

pārstāvjiem attiecībā uz ekoloģiskajiem jauninājumiem, lai sekmētu videi nekaitīgu braukšanas stilu (piemēram, transportlīdzeklī uzstādot indikatoru, kas parāda, kad degvielas patēriņš ir ekonomisks, riepu iekšējā spiediena kontroles programmatūru, dinamiskas un ekoloģiskas navigācijas sistēmu, braukšanas ātruma regulēšanas un adaptīvu kruīza kontroles iekārtu, kā arī reālajā laikā nosakot ietekmi uz vidi, ko rada konkrētais braukšanas stils);

23. mudina Komisiju veicināt iniciatīvas, kas paredzētas informētības palielināšanai vietējās pašvaldībās, tostarp IST modelēšanas rīku izmantošana pilsētplānošanā, mājokļu apsaimniekošanā un energoefektīvos digitālajos pakalpojumos; atzinīgi vērtē iniciatīvu par Pilsētas mēru paktu, izveidojot pastāvīgu tīklu, kurā apvienojas Eiropas vadošo pilsētu mēri; aicina, lai šajā iniciatīvā īpašu uzmanību veltītu IST saistībā ar energoefektivitāti;
24. aicina dalībvalstis pievērst uzmanību IST izmantošanai apstrādes rūpniecībā un aicina Komisiju ļaut dalībvalstīm plašāk piekļūt pētniecības un attīstības paraugprojektiem, kas ietver galveno IST ieguldījumu apstrādes rūpniecībā, no kuras ir tieši vai netieši atkarīgi 70 % no darba vietām ES, tādējādi veicinot ES rūpniecības modernizācijas paraugpraksi;
25. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt un veicināt IST nozari oglekļa emisijas ietekmes samazināšanā, ievērojot efektīvākus un novatoriskākus standartus visā produktu dzīvesciklā un uzraugot enerģijas patēriņu visā IST nozares piegādes ķēdē; mudina izstrādāt brīvprātīgas iniciatīvas enerģijas patēriņa samazināšanai IST nozarē; turklāt iesaka izmantot programmatūras un darbības sistēmas, kas maz patērē enerģiju;
26. aicina dalībvalstis ieguldīt līdzekļus cilvēku izglītošanā par energoefektivitāti, jau skolas vecuma bērniem kā nākamajiem patērētājiem mācot būt atbildīgiem par apkārtējo vidi; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt stingru atbalstu izglītības un apmācības programmām, lai nodrošinātu pietiekamu skaitu apmācītu IST speciālistu un lai mudinātu cilvēkus un uzņēmumus pieņemt efektīvus rīcības paņēmienus, izmantojot mērķtiecīgu izglītošanu un apmācību, kuru mērķis ir efektīvi izmantot aprīkojumu un palielināt enerģijas ietaupījumu un attīstīt videi draudzīgas prasmes;
27. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot labvēlīgāku tiesisko vidi, nodrošinot MVU labāku piekļuvi finansējumam, jo tiem ir būtiska nozīme uz IST balstītu risinājumu ieviešanā nolūkā palielināt energoefektivitāti;
28. atzinīgi vērtē *Energy Star* sadarbību ar Amerikas Savienotajām Valstīm un noteikuma par obligātu publiskā iepirkuma organizēšanas iekļaušanu īstenošanas noteikumos; mudina Komisiju turpināt sarunas par citiem izstrādājumiem;
29. atzīmē, ka noteiktos gadījumos jaunas tehnoloģijas un pieejas var izraisīt enerģijas patēriņa palielināšanos salīdzinājumā ar sistēmām, ko tās aizstāj; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka patērētāji ir pilnībā informēti par novatorisko sistēmu veikspēju saistībā ar energoefektivitāti salīdzinājumā ar tehnoloģijām, kuras tiek aizstātas; aicina Komisiju izstrādāt metodoloģiju, lai noteiktu sistēmas veikspēju saistībā ar energoefektivitāti; atzīmē, ka viedajiem skaitītājiem ir izšķiroša nozīme to patērētāju brīdināšanā, kuri maina savu uzvedību vai pielāgo jaunas sistēmas šo pārmaiņu vispārējām sekām energoefektivitātes ziņā;
30. aicina Komisiju cieši sadarboties ar trešām valstīm, lai IST kļūtu plašāk pieejamas

energoefektivitātes veicināšanai; aicina izstrādāt kopīgus standartus energoefektīviem produktiem, jo īpaši ES mēroga projektiem ar lieliem panākumiem energoefektivitātes jomā un ietekmi uz vidi, kurus varētu nodot trešām valstīm īstenošanai;

31. aicina dalībvalstis aktīvi atbalstīt ES attālos rajonus, tādus kā salas, kalnienes un izolētas teritorijas, lai tajos varētu izmantot IST lietojumus, kuri nodrošina lielas iespējas taupīt enerģiju;
32. aicina priekšsēdētāju nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām.